

جامع ترین کتابخانه تخصصی حضرت علی^(ع) دو دهه است به همت خانواده مجتهدی در دل محله جنت راهاندازی شده است

سیری در ژرفای معارف امیرالمؤمنین^(ع)

نجمه موسوی زاده روزی که مرحوم ابوالقاسم مجتهدی به فرزندانش وصیت کرد تا ثلث مالش را صرف کار خیر کنند برای آن موضوع خاصی را مشخص نکرد. بنابراین بعد از فوتش آن ها چند ماهی را پرس و جو کردند تا کار خیر مناسبی را بنابه وصیت پدر انجام دهند. بعد از مدتی محمد، فرزند ارشد خانواده پیشنهاد داد این ثلث برای تأسیس اولین کتابخانه در مورد امام اول شیعیان اختصاص یابد. کتابخانه ای که بعد از هفت سال کار پژوهشی مقداتی در سال ۱۳۷۹ به صورت رسمی با عنوان «کتابخانه تخصصی امیرالمؤمنین علی^(ع)» افتتاح شد و اکنون مجموعه ای کم نظیر از آثاری در ارتباط با این امام همام را دارد. این کتابخانه در محله جنت و در بازارچه سراب قرار دارد و برای محققان، نامی آشناست اما شهروندان کمتری از آن اطلاع دارند.

۷ سال کار پژوهشی

محیط و فضای کتابخانه با نام مبارک امام علی^(ع) هماهنگی خاصی دارد. سرتاسر سالن مطالعه روی دیوار، تابلوها و پرچم هایی با نام امیرالمؤمنین^(ع) نصب شده است، حتی ساعت کتابخانه، نشان شمسی ذوالفقار را دارد. محمد مجتهدی، فرزند ارشد مرحوم ابوالقاسم مجتهدی معتقد است که به عنوان یک مسلمان، تأسیس این کتابخانه برایش یک رسالت شرعی بوده است؛ «سال ۷۲ با یک کار تحقیقاتی گسترده حدود ۵۰ هزار جلد کتاب درباره امام علی^(ع) شناسایی کردم و با توجه به مبلغی که در اختیار داشتم، شروع به خرید این کتاب ها کردم.»

هفت سال بعد خانه محمد آقا پر شده بود از کتاب. او توانسته بود ۴ هزار جلد کتاب خریداری کند؛ بنابراین مکانی را در چهارراه شهدا اجاره و کتابخانه ای تخصصی افتتاح کرد؛ «سال ۷۹ به دلیل اینکه دو عید غدیر طی یک سال داشت، سال امام علی^(ع) نام گرفت. چند روز بعد از افتتاح کتابخانه، وزارت ارشاد از ما تقاضا کرد در نمایشگاه کتاب شرکت کنیم. با هزار و صد جلد کتاب در سالنی اختصاصی به نام سالن امام علی^(ع) حضور یافتیم و همین موضوع سبب شد محققان و افراد بیشتری با کتابخانه آشنا شوند.»

یک سال بعد با پیشنهاد شهید حاج آقا رضا فولاد کار، محل کتابخانه از چهارراه شهدا به بازارچه سراب منتقل می شود؛ «مرحوم به من گفت ملکی دارد که منزل مادرش بوده و آرزو داشته است این مکان را تبدیل به کتابخانه کند. او پیشنهاد کرد کتابخانه در این ملک مستقر شود. سال ۹۱ بعد از شهادت ایشان و همسرشان در حادثه تروریستی کربلا، فرزندان مرحوم نیز با تداوم این وقف موافقت کردند.»

وجود ۲۶ هزار جلد کتاب

مکان کتابخانه که ثابت شد، عزم آقای مجتهدی برای شناسایی و خرید سایر کتاب ها بیشتر شد. او برای اینکه بتواند برخی از این کتاب ها را خریداری کند، به کشورهای مختلف از جمله کشورهای حاشیه خلیج فارس سفر کرده است؛ «در حال حاضر بیش از ۲۶ هزار جلد کتاب با موضوع حضرت امیرالمؤمنین^(ع) در کتابخانه وجود دارد.»

با موضوع حضرت علی^(ع) را حتی اگر تکراری باشد، قبول می کنیم و قفسه هایی به این کتاب های تکراری تعلق دارد که برای امانت استفاده می شود. البته برخی از آن ها را که چندین جلد می شود، به سایر کتابخانه ها تقدیم می کنیم.

سایت کتابخانه و دسترسی به منابع

بسیاری از مؤلفان، محققان یا خیران علاقه مند هستند برای تکمیل کتابخانه کمک کنند. مجتهدی در ابتدای آن ها می گوید که خودشان کتاب را خریداری کنند، اما برخی از آن ها چون آشنایی با کتاب های مورد نیاز ندارند، مبلغی برای خرید کتاب اهدا می کنند.

سایت کتابخانه این امکان را می دهد تا محققان بفهمند که آیا کتاب مورد نیاز آن ها در این کتابخانه وجود دارد یا از آثار دیگر و جدیدترین منابع کتابخانه با خبر شوند.

مجتهدی توضیح می دهد: برخی افراد از شهر دیگر و گاهی کشور دیگر با ما تماس می گیرند و درخواست استفاده

از منابع را دارند. اول برای خرید کتاب از ناشر آن ها را راهنمایی می کنیم و اگر به دلایلی بینیم تهیه منبع امکان ندارد، از صفحات کتاب اسکن می کنیم و بعد از اخذ تعهد عدم انتشار عمومی برای آن ها می فرستیم. به جای هزینه هم اغلب می گوئیم کتابی با محوریت امام علی^(ع) به کتابخانه اهدا کنند.

هنگامی که از اومی پرسیم چرا کتابخانه ویژه امام اول شیعیان است، می گوید: احساس کردم اساسی ترین موضوع، امامت است و در رأس آن حضرت علی^(ع) قرار دارند.

سال ۸۴ بود که آقای مجتهدی، نقص و نیاز جدیدی را احساس کرد. او با خرید کتاب های مرتبط با حضرت زهرا^(س) کتابخانه را کامل تر کرد؛ «با اضافه شدن کتاب هایی با محوریت حضرت زهرا^(س) کتابخانه تخصصی حضرت فاطمه زهرا^(س) وابسته به کتابخانه تخصصی امیرالمؤمنین علی^(ع) تأسیس شد و در حال حاضر حدود ۴ هزار جلد کتاب درباره بانوی دو عالم داریم که در جهان کم نظیر است.»

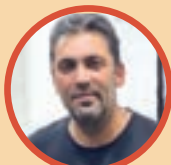
کتاب ها همانند سایر کتابخانه ها دارای شناسنامه و با نظم در قفسه ها چیده شده است. در اینجا کتاب ها در شش عنوان اصلی شامل زندگی، فضائل، سخنان، غدیر، شیعه و امامت و در ۱۸۵ زیرمجموعه تقسیم می شود. برای مثال در بخش زندگی زیرمجموعه های تولد، ازدواج، شهادت و... وجود دارد.

کتاب هایی به ۵۰ زبان زنده دنیا

در این کتابخانه حدود هزار و ۲۰۰ جلد کتاب ویژه کودک و نوجوان وجود دارد که تقریباً بی نظیر است. همچنین نسخه ای از مقالات، مجلات و روزنامه هایی که درباره حضرت علی^(ع) مطلبی دارند، تهیه شده است و در این مکان نگهداری می شود. منابع کتابخانه جهانی است و غیر از فارسی و عربی، به بیش از پنجاه زبان زنده دنیا کتاب دارد. برخی از این منابع از آثار علمای اهل تسنن و حتی غیرمسلمانان است و بخشی به آثار مستبصران (کسانی که شیعه شده اند) اختصاص دارد. بخشی از کتابخانه به آثار هنری اختصاص یافته است؛ «بیشتر این آثار هنری، چاپی یا کار دست است و در قالب ظروف، پلاک، تابلو و... در بخش مشخصی در معرض دید مراجعان قرار دارد. بسیاری از این آثار را دوستان و افراد حضرت از اقصا نقاط ایران و جهان تهیه و اهدا کرده اند.» مجتهدی با اشاره به اینکه این مجموعه از ابتدا با سنت نیکوی وقف، فعالیت خود را آغاز کرده است و در همه زمینه ها هم عموم مردم با وقف و اهدا در تداوم آن سهیم بوده اند، توضیح می دهد: تاکنون کتابخانه های متعددی به ما اهدا شده است. کتاب های اهدایی

مجموعه ای بی بدیل وبی نظیر

سید علی قوام زاده رضوی مهندس مکانیک تأسیسات است و علاقه خاصی به امیرالمؤمنین علی^(ع) دارد. او تعداد کتاب هایی را که به این کتابخانه اهدا کرده است، به یاد ندارد. توضیح می دهد: به دلیل علاقه شخصی به امام علی^(ع) از کتاب های کتابخانه استفاده می کردم و همین موضوع سبب شد یک مقاله نیز در همین زمینه بنویسم که نمونه آن در کتابخانه موجود است. اومی افزایش منابع موجود در کتابخانه، مجموعه ای بی بدیل وبی نظیر است و این موضوع را زمانی می فهمید که به عنوان یک محقق وارد این کتابخانه شوید و از نزدیک ببینید منابعی که شاید مدت ها دنبال آن می گشتید، در اینجا وجود دارد.

کامل ترین کتابخانه موضوعی در جهان اسلام

مدیر مسئول مؤسسه احیای فرهنگ نهج البلاغه، یکی از افرادی است که بیش از ۱۰ بار از این کتابخانه برای نوشتن مقاله و مطالعه درباره امام علی^(ع) استفاده کرده است. اومی گوید: به عنوان کسی که بیش از سی سال درباره نهج البلاغه تحقیق کرده ام می گویم که کتابخانه تخصصی امیرالمؤمنین علی^(ع) کامل ترین کتابخانه موضوعی در جهان اسلام است. محمد مهدی علیقلی که خودش هم به کتابخانه کتاب اهدا کرده است، ادامه می دهد: این کتابخانه جامع ترین کتاب ها را درباره امام علی^(ع) دارد و بهترین منبع برای افرادی است که می خواهند کارهای پژوهشی در این زمینه انجام دهند.

